

Duration: 3 Hrs.

A312NPS-I

Seat Number :- _____

Marks:- 100

- सुचना — १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत गुण १००
२. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात
- प्रश्न १. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा. २०
अ. भारतीय राज्यघटनेला वळण देणाऱ्या विविध कायद्यांचे महत्व स्पष्ट करा.
ब. किंवा भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्रश्न २. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा. २०
अ. भारतीय मूलभूत हक्कावर टीप लिहा?
ब. किंवा राज्याच्या धोरणासंबंधीच्या मार्गदर्शक तत्वांची गरज आणि उपयोगिता स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा. २०
अ. भारतीय संसदेची रचना थोडक्यात स्पष्ट करा?
ब. किंवा उच्च न्यायालयाची रचना, पात्रता, व कार्य यावर चर्चा करा?
- प्रश्न ४. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा. २०
अ. केंद्रीय मंत्रीमंडळाची भूमिका आणि सामुहिक जबाबदारीची संकल्पना विशद करा.
ब. किंवा ७३ व्या घटनादुरुस्ती कायद्याचे टिकात्मक परिक्षण करा?
- प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
अ. राज्यसभेची रचना व कार्ये थोडक्यात स्पष्ट करा?
ब. भारतीय प्रास्ताविकेची तात्वीक पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
क. न्यायालयीन सक्रियताचे गुण व दोष स्पष्ट करा.

*****

L - ①

Seat Number :- _____

Duration: 3 Hrs.

A312NPS-I

Marks:- 100

- Note:-
1) All questions are compulsory
2) All questions carry equal marks
3) Figures to the right indicate maximum marks.

Q-1 Attempt any one of the following question. 20

- a. Trace the evolution of the Indian constitution emphasizing the previous acts?
OR
b. Explain the features of the Indian constitution?

20

Q-2 Attempt any one of the following question.

- a. Comment on fundamental rights in India?
OR
b. Explain the need & utility of Directive Principles of state policy?

20

Q-3 Attempt any one of the following question.

- a. Explain the structure of Indian parliament?
OR
b. Discuss the compositions, qualifications & power of the high court?

20

Q-4 Attempt any one of the following question.

- a. Elaborate the role of the council of ministers & the concept of collective responsibility?
OR
b. Critically evaluate the 73rd Amendment Act?

20

Q-5 Attempt any two of the following question.

- a. Explain the structure & functions of Rajyasabha.
b. Explain the philosophical back ground of preamble.
c. Explain the merits and demerits of Judicial activism in India?

*****